

Tygelsjö kyrka

55.5186, 13.0027

Föregångare till den nuvarande kyrkan i Tygelsjö var dels först en stavkyrka från 1000-talet som låg där det nuvarande församlingshemmet ligger, dels en medeltidskyrka från sista delen av 1100-talet.

Medeltidskyrkan byggdes om och till ett flertal gånger under årens lopp. Bland annat tillkom tornet på 1300-talet och korsarmar på 1830-talet. Det senare arbetet hade stora brister. Både ritningsunderlaget och hantverksskickligheten var mycket bristfällig och tillbyggnaden blev ett slarvbygge. Till slut tvingades man ta ner långhuset murar för att försöka rätta till problemen, men vid ombyggnadsarbetet skedde en olycka med tre dödade arbetare. Detta och det faktum att den gamla kyrkan blivit för liten för den växande församlingen gjorde att man tvingades ta beslut om att bygga nytt. Medeltidskyrkan låg precis invid den nuvarande kyrkan. Kyrkans torn var beläget 15 meter öster om nuvarande kyrkans kor.

Den nya kyrkan ritades av ingenjören och arkitekten August Waldmar Lundberg som var medgrundare till Skånska Cementgjuteriet och teknisk direktör för firmans första fabrik i Lomma. Tygelsjö kyrka som var en av ett flertal kyrkor ritade av Lundberg byggdes 1903-1904 av byggmästare P. Pettersson från Mellan-Grevie, "Kjärke-Pittersen" kallad. Det står noterat att kostnaden för bygget uppgick till 75 000 kronor plus material från den gamla kyrkan värt 4000 kronor.

Kyrkan som invigdes 22 januari 1905 av biskop Gottfrid Billing, är byggd av rött tegel i nygotisk stil med trappgavlar på alla fyra sidor av tornet.

I kyrkan finns en romansk dopfont huggen i sandsten, troligen från 1100-talet och som tidigare var målad i oljefärg. Och även en lejonskulptur från 1100-talet som nu står under predikstolen kommer från den medeltida kyrkan.

Predikstolen är från 1595 är ett verk av mästare Daniel Tommisén. Predikstolen är prydd med de fyra evangelisterna med sina respektive symboler: Matteus med människan, Markus med lejonet, Lukas med oxen och Johannes med örnen.

Altaruppsatsen är ett så kallat additionsaltare tillverkat i slutet av 1500-talet också av Daniel Tommiséns verkstad. Tavlorna på altaruppsatsen var ursprungligen försedda med bibeltext på danska men blev övermålad 1781. Motiven är från vänster i övre raden: Marie Bebdelse, Betlehem och Jesus i Getsemane. Undre raden visar Kristus inför Pilatus, Korsfästelsen och Kristi begravning.

De tre tavlorna på norra väggen i koret satt ursprungligen på altartavlan.

Glasmålningarna är utförda av firman Franz Xaver Zettler i München, som i slutet av förr-förra seklet var en av de största konstglasmålningsfirmorna i Europa, men bland annat filial i London.

I kyrkan finns ett altare tillverkat i början av 2000-talet av Tygelsjö Fängelseanstalt.

Ljuskronan i koret är från 1678 och har tillhört Malmö garnisonstyrka, men inköptes till Tygelsjö gamla kyrka år 1799.

Orgeln från 1974 är byggd av Mårtenssons i Lund och är inbyggd i den gamla nygotiska orgelfasaden från 1905, ritad av A W Lundberg. Kororgeln är tillverkad 2013 av Klop i Nederländerna.

Längs bak i kyrkan finns två porträtt föreställande dels kung Adolf Fredrik, som har gått till historien som kungen som ått ihåll sig på semla - och dels han gemål drottning Lovisa Ulrika av Preussen. Den senare målning påminner mycket om en liknande målning av drottningen som utförts av Francois-Adrien Latouche, och är sannolikt en kopia av denna tavla. De båda kungsporträtten inköptes till den gamla kyrkan år 1800 för 20 riksdaler.

Kistan längst ner i kyrkan mot norra väggen är från tidigt 1800-tal.

Vi avslutar i tornet där det hänger två klockor. Storklockan är gjuten 1598, och lillklockan 1735 av Andreas Wetterholtz i Malmö.

Källor:

Pdf: "Tygelsjö kyrka - arkeologisk förundersökning". Malmö stad 2006. Karin Lövgren.

Pdf: "Tygelsjö kyrka - kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift/jajs arkitekter Kristina Simonsson 2017.

Webb: Limhamns församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Informationsblad i kyrkan.